

A-cyclus Feest van de Heilige Familie

- Eerste lezing: Sirach 3, 2-6.12-14
- Tweede lezing: Kolossenzen 3,12-25
- Evangelielezing: Matteüs 2,13-15.19-23
- Commentaar: Vluchtelingenzondag!

WIJSHEID VAN JEZUS SIRACH 3, 2-6.12-14

Uit het boek Wijsheid van Jezus Sirach

De Heer heeft een vader aangesteld over de kinderen;
en de moeder recht gegeven over haar zonen.

Wie zijn vader eerbiedigt krijgt vergiffenis van zonden,
en als iemand die schatten verzamelt
is hij die zijn moeder eert.

Wie zijn vader eert, beleeft vreugde aan zijn kinderen,
en wanneer hij bidt wordt hij verhoord.

Wie zijn vader eert zal een lang leven genieten
en wie zijn vader gehoorzaamt
verkwikt het hart van zijn moeder.

Wie de Heer vreest, eert zijn ouders.

Kind, draag zorg voor uw vader op zijn oude dag
en doe hem geen verdriet zolang hij leeft.

Op de dag dat je in nood zijt, wordt aan u gedacht;
gij die nog in volle kracht zijt, veracht uw vader niet.

Medelijden met uw vader zal niet worden vergeten,
anders dan de zonden, bouwt zij uw huis op.

KOLOSSENZEN 3,12-25

Tweede lezing uit de brief van de apostel Paulus aan de Kolossenzen

Bekleed u, als Gods heilige en geliefde uitverkorenen,
met tedere ontferming, goedheid, nederigheid, zachtheid en geduld.

Verdraag elkaar en vergeef elkaar

als de een tegen de ander een grief heeft.

Zoals de Heer u vergeven heeft,

zo moet ook u vergeven.

Voeg bij dit alles de liefde,

die de band van de volmaaktheid is.

En laat de vrede van Christus heersen in uw hart;

daartoe bent u immers geroepen,

als ledematen van één lichaam.

En wees dankbaar.

Laat het woord van Christus in volle rijkdom onder u wonen.

Leer en vermaan elkaar met alle wijsheid.

Zing voor God met een dankbaar hart psalmen,

hymnen en geestelijke liederen.

Doe alles wat u in woord of daad verricht

in de naam van de Heer Jezus

God de Vader dankend door Hem.

Vrouwen, schik u naar uw man,

zoals het christenen betaamt.

Mannen, heb uw vrouw lief en wees niet ruw tegen haar.

Kinderen, gehoorzaam je ouders in alles,

want dit is de Heer welgevallig.

Vaders, vit niet op uw kinderen; anders worden zij moedeloos.

Slaven, wees in alles gehoorzaam aan je aardse heren,

niet als ogendienaren om mensen te behagen,

maar in eenvoud van hart,

met ontzag voor de Heer.

Wat jullie ook doen,

doe het van harte,

alsof het voor de Heer was en niet voor mensen,

wetend dat je van de Heer als beloning het erfdeel zult ontvangen.

Jullie dienen de Heer Christus.

Wie onrecht doet, krijgt zijn onrecht terug;

Hij kent geen aanzien des persoons.

MATTEÛS 2, 13-15. 19-23

Uit het Heilig evangelie van de Heer Jezus Christus volgens Matteüs

Na hun vertrek verscheen een engel van de Heer in een droom aan Jozef en sprak:

Sta op, neem het Kind en zijn moeder, vlucht naar Egypte en blijf daar tot ik u waarschuw, want Herodes komt het Kind zoeken om het te doden.'

Hij stond op en week in de nacht met het Kind en zijn moeder naar Egypte uit.

Daar bleef hij tot aan de dood van Herodes,

opdat in vervulling zou gaan wat de Heer gesproken had door de profeet:

Ik heb mijn zoon geroepen uit Egypte.

Nadat Herodes gestorven was,

verscheen in Egypte een engel van de Heer in een droom aan Jozef en zei:

'Sta op, neem het Kind en zijn moeder en trek naar het land Israël,

want die het Kind naar het leven stonden zijn gestorven.'

Hij stond op, nam het Kind en zijn moeder en ging naar het land Israël.

Toen hij echter hoorde, dat Archelaus in plaats van zijn vader Herodes over Juda heerste,

vreesde hij daarheen te gaan;

van Godswege in een droom gewaarschuwd,

begaf hij zich daarom naar het gebied van Galilea.

Hier aangekomen vestigde hij zich in een stad, Nazaret geheten,

opdat in vervulling zou gaan wat door profeten gezegd was:

Hij zal een Nazoreeër genoemd worden.

COMMENTAAR BIJ DE LEZINGEN

Jean Bastiaens

Vluchtelingenzondag!

We hebben nog maar net het feest van de geboorte van Jezus gevierd, of we tuimelen al in de harde realiteit van het jonge gezin. De 'wijzen uit het oosten' hebben de achterdochtige koning Herodes wakker geschud: het Joodse volk verwacht de messias, een door god gezondene, een koning die een herder is. Deze 'koning van de Joden' zou volgens de sterrenkundigen uit het oosten nu geboren zijn, al kennen ze de precieze locatie niet. Maar de Schriftgeleerden hebben er weet van dat de messias geboren moet worden in Betlehem, de plek die verbonden is met de geschiedenis van Ruth en de

familie van David. Herodes de Grote wil zijn macht op geen enkele manier bedreigd zien, en tracht handig gebruik te maken van de zoektocht van de drie wijzen. Maar gewaarschuwd door een engel, keren de wijzen niet naar Herodes terug: ze nemen de wijk via een andere route.

Het Griekse woord voor 'de wijk nemen' (anachoreô) keert drie keer terug in de evangelielezing: na de wijzen is het de beurt aan Jozef om, met het kind en zijn moeder, de wijk te nemen: midden in de nacht slaan ze op de vlucht naar Egypte, in een omgekeerde beweging van wat ooit de eerste paasnacht was. Ze moeten vluchten voor de nietsontziende machtshonger van Herodes, die nu besloten heeft alle kinderen onder de twee jaar in Betlehem en de wijde omgeving te laten doden. Het contrast kan niet groter zijn: de grote koning, goed beschermd door talloze lijfwachten, laat uit pure angst baby's en peuters ombrengen. We weten helaas van berichten uit conflictgebieden dat soldaten met hun door bloed en drugs benevelde geest tot dergelijke daden in staat zijn. Maar Herodes geeft deze gruwelijke opdracht terwijl hij bij zijn volle verstand is.

Laten we ons de scène in Egypte eens voorstellen: Jozef en 'het kind en zijn moeder' – het staat zo driemaal in de tekst – zijn op de vlucht geslagen. Het is allemaal snel moeten gebeuren, midden in de nacht, en ze hebben niet veel meer bij zich dan wat proviand en wat extra kleren om zich warm te houden. Ze hebben nu de status van politieke vluchtelingen. Zullen ze kunnen rekenen op een goed onthaal in het land van de vreemden? Zal hun verhaal geloofd worden? Het zijn pijnlijk actuele vragen.

Wanneer Herodes is gestorven, is dat het signaal voor Jozef om terug te keren naar zijn land. Het komt hem voor alsof hij de geschiedenis van Israël in zijn eigen leven opnieuw beleeft. En Matteüs beaamt het: 'Uit Egypte heb ik mijn zoon geroepen.' (Hosea 11,1) De engel zegt in een droom tegen Jozef: 'Sta op! Neem het kind en zijn moeder, en ga op weg naar het land Israël.' En Jozef staat op en gaat, op dezelfde gehoorgevende wijze als Abraham dat ooit gedaan had (Genesis 12,1).

Aan de grenzen van het land aangekomen, verneemt Jozef dat een zoon van Herodes, Archelaüs, de nieuwe machthebber is in Juda. Is de kust wel veilig? In een droom wordt hij door een engel gewaarschuwd, en zo komt het dat hij opnieuw beslist 'de wijk te nemen': naar het gebied van Galilea. Daar vestigt hij zich met het kind Jezus en met Maria in de stad Nazaret. Daar, in eigen land maar toch ook een beetje in vreemd gebied, vindt hij rust. Wat er gebeurd is, heeft hen diep getekend. Onder welk gesternte is deze Jezus nu eigenlijk geboren? Maar Matteüs wil ons geruststellen: wie de Schriften leest, begrijpt dat het zo moest beginnen. En is de woonplaats van Jezus niet juist Nazaret, opdat Jezus een 'nazoreeër' genoemd zou kunnen worden, dat wil zeggen 'de loot' aan de stronk van Isai?

We hebben de gewoonte om deze zondag aan te duiden als 'het feest van de heilige familie'. Maar de evangelielezing helpt ons wel uit de droom: van enige romantiek is geen sprake. En toch laat de lezing ons in bewondering achter voor de moed en het geloof van Jozef. Hij heeft er alles voor gedaan om Maria en haar kind voor het leven te behoeden. Inderdaad, we staan dikwijls versteld wat mensen kunnen doorstaan in de zoektocht naar een veilig en goed leven. Laten we op deze zondag bidden voor al die gezinnen die vandaag op de vlucht zijn voor politiek geweld, en laat hun moed en levenszin voor ons een teken worden.

Er staan voor deze zondag nog twee lezingen op het menu. De lezing uit het boek Wijsheid van Jezus Sirach is een diepzinnige meditatie over de relatie van een kind tot zijn vader en moeder. De (deutero-paulijnse) brief aan de christenen in Kolosse begint ook bijzonder sterk met een zesvoudige oproep en een bede in verband met 'het woord van Christus'. De laatste alinea ademt echter sterk de patriarchale cultuur van de stad Kolosse!